

Obnova in ohranjanje ekosistemov zahteva naše aktivno delovanje

Sporočilo za medije

Ljubljana, 5. junij 2021; Letošnji svetovni dan okolja poudarja pomen obnove ekosistemov s posebnim poudarkom na ustvarjanju dobrih odnosov z naravo. Vsi, ki se ukvarjamo s pridelavo in predelavo hrane, smo močno odvisni od naravnih virov, ki jih imamo v omejenih količinah. Zato imamo nalogo, da s svojimi proizvodnimi praksami in delovanjem skrbimo za ohranjanje okolja in ekosistemov in poslujemo trajnostno. Kmetijska podjetja in živilsko predelovalna industrija že vrsto let aktivno spremlja in se prilagaja trajnostnim ciljem v želji, da proizvede kakovostno in varno hrano po dostopnih cenah za potrošnika.

Prihodnost kmetijstva v Evropi temelji na zelo ambicioznih ciljih, ki so zapisani v strategiji »od vil do vilic«, ki je del novega evropskega zelenega dogovora, katerega glavni cilj je, da Evropa postane prva podnebno nevtralna in trajnostna celina do leta 2050. Brez oživitve ekosistemov ne moremo doseči ciljev trajnostnega razvoja in Pariškega podnebnega sporazuma. Toda ekosistemi so zapleteni in zelo raznoliki in njihova obnova zahteva natančno načrtovanje in izvajanje ukrepov, ki so se ga Združeni narodi lotili na začetku desetletja, s ciljem da se upočasni in ustavi degradacija in pospeši obnova ekosistemov.

Vse prepogosto se kakovostna kmetijska zemljišča nepremišljeno spreminjajo v zazidalne površine v ravninah, s finančnimi sredstvi pa na drugi strani spodbujamo izsekavanje gozdnih površin za kmetijske namene, s ciljem povečanja kmetijskih površin. Skrbno načrtovanje industrijskih con in območij, ki so primerna za poslovne dejavnosti bi moralo postati prioriteta. Potrebno je ohranяти nedeljivost zaokroženih kompleksov kmetijskih zemljišč. Prav tako bi se pridobivanje potrebnih dovoljenj za novogradnje in prenove zastarelih poslovnih procesov, vodnih virov in kontroliranih proizvodnih prostorov, moralo skrajšati na razumne okvire, saj danes traja lahko več let.

Ohranjanje kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane je ključno za trajnostni razvoj slovenskega agroživilstva. **Dr. Tatjana Zagorc**, direktorica Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS je ob tem podarila: *«S kmetijskimi zemljišči slovenska kmetijska podjetja skrbno in učinkovito gospodarijo, pri čemer uporabljajo najsodobnejše tehnologije, ki prispevajo k ohranjanju rodovitnosti kmetijskih zemljišč in prispevajo k trajnostnim ciljem. Svoje proizvodne prakse usmerjajo v skrb za varovanje okolja in voda in dosledno spoštujejo zahtevno okoljsko zakonodajo in standarde pridelave in reje. Kmetijska podjetja so pomemben del zanesljivega, odpornega in konkurenčnega sistema kmetijske pridelave v Sloveniji, s potencialom za gospodarsko rast. So razvojni centri in inovatorji na področju pridelave živil in zasledovanju ciljev potrošnikov. Razmišljanja, da se kmetijsko zemljo, ki je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov in s katero upravljajo kmetijska podjetja, tem postopno odvzema in dodeljuje posameznim kmetijskim gospodarstvom, so nedodelana in niso podprta z nobenimi resnimi študijami. Zato takim dejanjem naša podjetja ostro nasprotujejo in se bodo temu odločno uprla.»*

Podjetja na področju proizvodnje pijač se zavzemajo za novo ureditev dajatev za vodne pravice, ki bo predvidljiva, pravična in transparentna, predvsem pa bo temeljila na trajnostnem upravljanju z vodnimi viri. Podjetja s ciljem zagotavljanja optimalnih proizvodnih procesov tudi odpadke, ki nastajajo v proizvodnji, skušajo reciklirati ali ponovno uporabiti. Iz nekaterih odpadkov je možno izdelati nove materiale in izdelke, druge pa je možno dodatno izkoristiti in jih predelati v energijo ter s tem prispevati k energetske učinkovitosti. Velika pozornost se namenjena tudi izboljšanju energetske učinkovitosti tako stavb kot celotnih poslovnih procesov. Velika vlaganja se namenjajo razvoju embalaže, ki bo okolju prijazna, narejena iz recikliranih materialov in energetske učinkovita.

Vse več podjetij v svoj proizvodni proces vključuje bioplinarne, saj razumejo njihovo pozitivno vlogo, pri predelavi organskih odpadkov iz gospodinjstev, javnih obratov, trgovin in odpadkov iz kmetijstva in živilske industrije. Odpadki iz kmetijske pridelave so v njih izkoriščeni precej bolj trajnostno, kot bi bili sicer. V procesu bioplina se koristno uporabi tudi gnojevka, iz okolja se odstrani smrad, pridobimo lahko zelo hranljivo gnojilo ali toploto za ogrevanje stanovanj. Razvoj evropskih bioplinarn gre tudi v smeri pridobivanja biometana, ki ga je možno uporabljati v transportu. S tem pomembno prispevamo k varovanju okolja in ohranjamo žive ekosisteme.

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS

Dodatne informacije:

Mag. Anita Jakuš, anita.jakus@gzs.si; 041 791 224